

SPOR BİLİMLERİNE DİSİPLİNLERARASI YAKLAŞIMLAR

BÖLÜM 11

PARALİMPİK OYUNLARDA OKÇULUK

Zübeyde CANKURTARAN

Araştırmacı, Spor Yönetim Bilimleri Uzmanı

zubeydecankurtaran@gmail.com

ORCID iD: 0000-0002-3403-8248

ATIF: Cankurtaran, Z. (2022). Paralimpik Oyunlarda Okçuluk. Çiğdem Öner (Ed.). Spor Bilimlerine Disiplinlerarası Yaklaşımlar içinde (ss. 291-330). Ankara: Akademisyen Yayınevi.

nın yine 1968 tarihinde düzenlenen Tel Aviv Paralimpik Okçuluk yarışması olduğunu söylemek mümkündür. Kadın okçuların sayıca en yoğun katılım gösterdiği yarışma ise 2016 tarihinde düzenlenen Rio de Janerio Paralimpik Oyunlarıdır.

Yapılan incelemelerde, Türkiye'nin ilk kez katılım gösterdiği 2008 tarihinde gerçekleşen Pekin Çin Paralimpik Okçuluk Oyunlarında ilk altın madalyanın bir Türk kadın sporcu tarafından ülkemize getirilmiş olduğu tespit edilmiştir. Paralimpik okçu Gizem Girişmen, engelli bireyler için sporun değerini temsil eden sporcular arasında yer almaktadır. Girişmen on bir yaşındayken geçirdiği trafik kazası sonucu T5 seviyesinde omurilik felci olmuştur. Okçuluk sporuna 2004 yılında başlamıştır. 2005 yılında Paralimpik Milli Takımında performans göstermeye başlayan Girişmen, 2007 Uluslararası Paralimpik Komite (IPC) dünya sıralamasında birinci olmuştur. Pekin'de düzenlenen 2008 Paralimpik Oyunları'nda yarışan Girişmen kadınlar bireysel/olimpik kategorisinde Çinli rakibi Fu Hongzhi'yi 91-85 yenerek altın madalyanın sahibi olmuştur. Bu madalya ile Türkiye'de Paralimpik Oyunlar tarihinde altın madalya alan ilk kadın sporcu unvanını kazanmıştır. Girişmen, rekabetçi ruhu, sorumluluk alma tavrı ve örnek teşkil eden liderlik nitelikleri ile engelli sporlarının ve Paralimpik hareketin iyileştirici etkilerinin güçlü örneklerindedir.

KAYNAKLAR

- Akıncıoğlu, B., Kocahan, T., Bireben, T., Çoban, Ö., Soylu, Ç. ve Yıldırım, N. Ü. (2016). Paralimpik okçuların ve tekerlekli sandalye basketbol oyuncularının core stabilizasyon verilerinin karşılaştırılması. *Online Türk Sağlık Bilimleri Dergisi*, 1(3): 21-27.
- Blauwet, C., Stuart, E., & Willick, M. D. (2012). The Paralympic Movement: Using sports to promote health, disability rights, and social integration for athletes with disabilities. *American Academy of Physical Medicine and Rehabilitation*. Vol. 4., s. 851-856 (Erişim Adresi: <http://www.sciencedirect.com/sci-hub.io/science/article/pii/S1934148212004224>, Erişim Tarihi: 18.02.2022).
- Blum, N., & Fee, E. (2008). Howard, A. Rusk. (1901-1989) From military medicine to comprehensive rehabilitation. *American Journal of Public Health*, 98(2): 256-257.
- Bourdieu, P. (1978). Sport and social class. *Information. International Social Science Council*, 17(6): 819-840.
- Brittain, I. (2000). The evolution of the Paralympic Games. In Richard Cashman and Simon Darcy (Eds). *Benchmark Games: The Sydney 2000 Paralympic Games* (pp: 19-34). Petersham, New South Wales: Walla Walla Press.

- Brittain, I., & Green, S. E. (2012). Disability sport is going back to its roots: Rehabilitation of military personnel suffering sudden traumatic disablement in the twenty-first century. *Qualitative Research in Sport and Exercise*, 4 (2): 244–264.
- Brittain, I., & Beacom, A. (2012). Leveraging the London (2012) Paralympic games: what legacy for disabled people?. *Journal of Sport and Social Issues*, 40(6): 499- 521.
- Brittain, I. (2016) *The Paralympic Games explained*. 2nd Ed. New York, London: Routledge Taylor-Francis Group.
- Bush, A., Silk, M., Porter, J., & Howe, P. D. (2013). Disability [sport] and discourse: Stories within the Paralympic legacy. *Reflective Practice*, 14(5): 632-647.
- Chang, I. Y., Crossman, J., Taylor, J., & Walker, D. (2011). One world, one dream: A qualitative comparison of the newspaper coverage of the 2008 Olympic and Paralympic Games. *International Journal of Sport Communication*, 4(1): 26-49.
- De Bosscher, V., Bingham, J., Shibil, S., van Bottenburg, M., & De Knop, P. (2008). *The Global Sporting Arms Race. An International Comparative Study on Sports, Policy Factors, Leading to International Sporting Success*. Oxford: Meyer&Meyer.
- Ergun N., Algun C. ve Dolunay, N. (1990). Engellilerde spor yaklaşımı, spor şurası bildirileri. Ankara: Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü Yayınları.
- Ferez, S., Ruffié, S., Joncheray, H., Marcellini, A., Pappous, S., & Richard, R. (2020). Inclusion through sport: A critical view on paralympic legacy from a historical perspective. *Social Inclusion*, 8(3), 224-235.
- Ferez, S., & Ruffié, S. (2013). Corps, Sport, Handicaps: L'institutionnalisation du mouvement handisport (1954-2008). *Corps, Sport, Handicaps*, 1-216, Paris: Téraèdre.
- Frost, D. J. (2012). Tokyo's other games: The origins and impact of the 1964 paralympics. *The International Journal of the History of Sport*, 29(4): 619-637.
- Gold, J. R., & Gold, M. M. (2007). Access for all: the rise of the paralympic games. *Journal of the Royal Society for the Promotion of Health*, 127(3): 133-141.
- Goodman, S. (1986). *Spirit of Stoke Mandeville: the story of Sir Ludwig Guttmann*. London: Collins.
- Guttmann, L. (1952). On the Way to an international sports movement for the paralysed. *The Cord*, 5(3): 7–23.
- Guttmann, L. (1973). Sport and recreation for the mentally and physically handicapped. *Royal Society of Health Journal*, 93(4): 208-212.
- Guttmann, L. (1976). *Textbook of sport for the disabled*. Oxford: H.M & M. Publishers.
- Guttmann, L. (1965). A new turning-tilting bed. *Spinal Cord*, 3(3), 193-197.
- Gütt, M. (2013). Disability sport in Europe learning from Experiences. *Avrupa Konsül Raporu*. p.5, 23-35, 44.
- Güzel, N.A. ve Kafan, N. (2016). *Engellilerde spor ve sınıflandırma*. Ankara: Gazi Kitabevi.
- Haep, H. (1995). Gesellschaftliche Rehabilitation durch Sport.“; In: Zeitschrift: No Limits!, Offizieller Organ des Deutschen Behinderten-Sportverbandes (Hrsg.), Duisburg.
- Hilleboe, H. E. (1955). Public health in a changing world. *Am J Public Health Nations Health*, 45(12): 1517–1524.

- IPC: International Paralympic Committee (Official website of the Paralympic Movement [online]).
- Jevtic, B. A. (2011). Woman in the ocs programs - experiences of the previous and strategy of 2008-2012 Olympic Cycles. *Physical Culture*, 65(1): 29-41.
- Kabasakal, K. (2007). Zihinsel engellilik, zihinsel, ruhsal, duygusal engellilik. Konya: Lokomotif Medya.
- Kiphard, E. J. (1994). Psychomotorik in praxis und theorie. Ausgewählte themen der motopädagogik und mototherapie, 2. Aufl. Gütersloh: Flöttmann.
- Konar, N. ve Pepe, K. (2009). Rehabilitasyon, engelliler sporu ve paralimpikler. Yeni Dünya Düzeninde Olimpizm Sempozyumu. Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Kosel, H., & Froböse, I. (1999). Rehabilitation und behindertensport. Körper- und sinnesbehinderte. München: Pflaum Verlag.
- Mumcu, H. E. (2018). Engelli spor politikaları. Ankara: Akademisyen Kitapevi.
- Ottaway, R., Ainsworth, R., & Baron, J. (2011). FCO Public diplomacy: The olympic and paralympic games 2012, Second Repord of Session 2010-2011. London: House of Commons.
- Özürlüler kanunu ve ilgili mevzuat. (2008). Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı Yayınları: Ankara.
- Para Okçuluk, <http://tmpk.org.tr/tr/Okculuk>. (13.10.2021 tarihinde erişilmiştir).
- Paralimpik Hareketin Tarihçesi, <http://tmpk.org.tr/tr/tarihce> (13.10.2021 tarihinde erişilmiştir).
- Peers, D. (2009). Empowering paralympic histories: Absent athletes and disabling discourses. *Disability & Society*, 24(5): 653-665.
- Peher Henrik Ling Biography—Swedish Physical Educator. Encyclopedia Britannica. n.d. (19.10.2021 tarihinde <https://www.britannica.com/biography/Per-Henrik-Ling> adresinden erişilmiştir).
- Peher Henrik Ling. Wikipedia, tehe free encylopedia (19.10.2021 tarihinde https://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Pehr_Henrik_Ling&oldid=664471662 adresinden erişilmiştir).
- Pohlmann, K. E. (1955). The President's Rehabilitation Program—a symposium. *American Journal of Public Health*, 45: 1475–1479.
- Reismüller, R., & Parry, J. The Kladruby Games, the Paralympics, and the pre-history of disability sport. *Acta Universitatis Carolinae: Kinanthropologica*, 2017; 53(1), 79-89.
- Rusk, H. A. (1956). Rehabilitation: an international problem. *Archives of Physical Medicine and Rehabilitation*, 37(3): 135-137.
- Scholz, J., & Chen, Y. T. (2018). History of adaptive and disabled rights within society, thus creating the fertile soil to grow, adaptive sports. In *Adaptive sports medicine* (pp. 3-19). Springer, Cham.
- Scruton, J. (1957). The 1957 International Stoke Mandeville Games. *The Cord*, 9(4): 7-28.
- Scruton, J. (1998). Stoke Mandeville: Road to the Paralympics England: The Peterhouse Press.
- Seyyar, A. (2008). Sosyal siyaset ekseninde yerel özürlüler politikası. *Yerel Siyaset Dergisi*, 27: 80-85.

- Silk, M., Porter, J., & Howe, P. D. (2013). Disability sport and discourse: Stories within the paralympic legacy. *Reflective Practice*, 14(5): 632-647.
- Thomas, N., & Smith, A. (2019). Disability, sport and society: An introduction. New-york: Routledge.
- Türkiye Özürlüler Araştırması. (2004). Başbakanlık Özürlüler İdaresi Başkanlığı; Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı. Eğitim Durumu, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı Matbaası: Ankara.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (9. baskı). Ankara: Seçkin. Yayınları.